

Martta Ojalehto

KAUNEUTTA KAIUTTIMISTA

Klassinen musiikki julkisten tilojen taustamusiikkina

KAUNEUTTA KAIUTTIMISTA

Klassinen musiikki julkisten tilojen taustamusiikkina

Martta Ojalehto
Opinnäytetyö
Kevät 2024
Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma, musiikkipedagogi

Tekijä: Martta Ojalehto

Opinnäytetyön nimi: Kauneutta kaiuttimista – Klassinen musiikki julkisten tilojen taustamusiikkina

Työn ohjaaja: Vanessa Rodrigues da Cunha

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: kevät 2024

Sivumäärä: 24 + 3 liitettä

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin kirjallisuuskatsauksen pohjalta klassisen musiikin käyttöä taustamusiikkina julkisissa tiloissa. Tavoitteena oli löytää perusteluja ja kriteerejä, minkälaista on hyvä taustamusiikki sekä pohtia, sopiiko klassinen musiikki tähän määritelmään.

Aiemman tutkimuksen mukaan kuullulla musiikilla on ihmiseen laajasti erilaisia vaikutuksia, usein myös tiedostamattomia. Musiikin vaikutukset liittyvät vahvasti sen ilmaisemiin ja herättämiin tunteisiin. Musiikilla on havaittu olevan jopa parantavia vaikutuksia, esimerkiksi vaikuttamalla hormoni- tuotantoon ja aktivoiden aivoja. Musiikki ei vaikuta kaikkiin ihmisiin kuitenkaan samalla tavalla, vaan esimerkiksi kulttuuritausta ja musiikillinen koulutus vaikuttavat musiikin kokemiseen. Toisaalta tutkimuksessa on tunnistettu universaaleja tekijöitä, jotka koetaan ainakin länsimaisessa kontekstissa samalla tavalla. Niistä musiikin sävellajia pidetään yhtenä vaikuttavimmista ominaisuuksista. Myös tempo ja ääniala ovat tärkeitä musiikillisia vihjeitä, jotka viestivät kuulijalle musiikin välittämää tunnetta.

Taustamusiikin käyttöä on perusteltu muun muassa sillä, että se häivyttää epämiellyttäviä hälyääniä ja lisää viihtyvyyttä. Taustamusiikkia valittaessa tulisi pohtia, millaista vaikutusta siltä toivotaan. Tutkimuksissa on havaittu taustamusiikin vaikuttavan muun muassa ostopäätöksiin ja kaupassa vietettyyn aikaan. Kirjallisuuden perusteella klassista musiikkia on käytetty julkisissa tiloissa muun muassa vähentämään asiatonta oleskelua ja rikollisuutta. Tällaista käyttöä on kritisoitu esimerkiksi sillä, että se vähentää klassisen musiikin arvokkuutta ja luo näkymättömiä rajoja eri sosioekonomisten ryhmien välille. Klassisen musiikin harkittu ja yleisempi käyttö voisi vähentää siihen liitettyä leimaamista, ja tuoda sen hyviä vaikutuksia useampien ulottuville. Klassisen musiikkigenren sisältäkin löytyy hyvin monenlaista musiikkia, joten myös taustamusiikiksi sopivia kappaleita löytyy. Klassinen musiikki ei useinkaan sisällä lyriikoita, ja se on eräs ominaisuus, joka tekee siitä hyvin taustamusiikiksi sopivaa.

Opinnäytetyön käytännöllisenä osuutena koottiin tutkimuskirjallisuuden perusteella kolme erilaista soittolistaa. Soittolistat koostuvat klassisesta musiikista, joka sopii hyvin julkisiin tiloihin. Soittolistojen tavoitteena oli välittää rauhallista ja rentouttavaa tunnelmaa ostoskeskukseen, kahvilaan ja terveysaseman yleisiin tiloihin.

Asiasanat: klassinen musiikki, taustamusiikki, musiikinkuuntelu, musiikin vaikutukset, tunteet, tunnelma

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Music Pedagogy, Bachelor of Culture and Arts

Author: Martta Ojalehto

Title of thesis: Beauty from the speakers – Classical music as background music in public spaces

Supervisor: Vanessa Rodrigues da Cunha

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2024

Number of pages: 24 + 3 appendices

The goal of this thesis was to research how classical music has been used as background music in public spaces and find criteria for good background music. Additionally the aim was to reflect if classical music would meet these criteria.

According to existing research, the music one listens to significantly impacts them, regardless of being aware of it or not. This effect is frequently a result of the emotions that the music conveys and elicits. Music has even been found to have healing properties. However, not everyone is affected the same way, but cultural background and musical education influence the way one will experience music. There are also general musical cues that most people will associate with similar emotions, mode being of the most importance, followed by tempo and register.

The reasoning for the use of background music has usually been that it will fade out other, more irritating sounds and create a nice atmosphere. The choice of music is quite significant, and has been found, for example, to affect the time and amount of money spent in shops. Classical music has been used in public spaces to drive away lingerers and reduce crime. This kind of use has been criticized for reducing the dignity of classical music and creating invisible barriers between different socioeconomic groups. A more considerate and more frequent use of classical music could possibly decrease this stigma. Inside the genre of classical music there are very different types of music, including a lot of music suitable for playing in public spaces. Often classical music does not have any lyrics, and this makes it very convenient to be played as background music.

As a practical application of this thesis, three distinct playlists were created based on its theoretical foundation. The playlists consist of classical music suitable for public spaces. The goal of these playlists is to convey peaceful and relaxing atmosphere in a shopping center, a cafe and a medical center.

Keywords: classical music, background music, listening to music, effects of music, emotions, atmosphere

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	MUSIIKINKUUNTELUN VAIKUTUKSET IHMISEEN.....	7
2.1	Musiikin psyykkiset ja fyysiset vaikutukset	7
2.2	Musiikin sosiaaliset vaikutukset.....	10
3	KLASSISEN MUSIIKIN KÄYTTÖ JULKISISSA TILOISSA	12
3.1	Klassisen musiikin erityispiirteet	12
3.2	Taustamusiikin merkitys julkisissa tiloissa	13
3.3	Klassisen musiikin käyttö julkisissa tiloissa	15
4	EHDOTUKSIA KÄYTÄNNÖIKSI	17
4.1	Ostoskeskus.....	18
4.2	Kahvila	18
4.3	Terveysasema.....	18
5	POHDINTA	19
	LÄHTEET.....	21
	LIITTEET	25

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä pyrin selvittämään, millaista on hyvä taustamusiikki ja millaisia vaikutuksia musiikilla, jota kuulemme, on meihin ihmisiin. Musiikin vaikutuksia on tutkittu paljon, ja sitä on myös käytetty mitä erilaisimpiin käyttötarkoituksiin. Toisaalta musiikkia käytetään joskus myös ajattelematta tarkemmin, millaisia vaikutuksia sillä voi olla.

Klassisen musiikin opiskelijana keskityn opinnäytetyössä erityisesti klassiseen musiikkiin ja sen erityispiirteisiin. Aihe on mielestäni tutkimisen arvoinen, sillä klassista musiikkia harvemmin kuulee ainakaan omassa lähiympäristössäni soitettavan. Oma kokemukseni on, että klassinen musiikki voisi hyvinkin sopia taustamusiikiksi, sillä se on usein rauhoittavaa ja taustaan sulautuvaa, eikä sisällä välttämättä sanoituksia tai huomiota herättävää tai levotonta rytmiä.

Aloitan perehtymällä opinnäytetyössäni kuullun musiikin psyykkisiin, fyysisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin. Seuraavaksi kerron hieman klassisen musiikin historiasta ja ominaispiirteistä sekä siitä, millainen merkitys taustamusiikilla on julkisissa tiloissa. Perehdyn myös erikseen siihen, kuinka klassista musiikkia on käytetty julkisissa tiloissa. Pyrin löytämään perusteluja sille, miksi taustamusiikilla on merkitystä ja millaista musiikkia julkisissa tiloissa kannattaisi suosia.

Lopuksi tarjoan kirjallisuuskatsauksen pohjalta musiikkiehdotuksia erilaisiin tiloihin YouTube-soittolistojen muodossa. Kokoamani soittolistat pohjautuvat opinnäytetyössä esittelemääni kirjallisuuteen ja koostuvat klassisesta musiikista. Ajattelen, että opinnäytetyöni on onnistunut, jos nämä soittolistat saavat välitettyä yhdellekään niitä kuuntelevalle rauhaa ja virkistystä. Toivottavasti sitä on tulevaisuudessa mahdollisuus kokea myös yhä useammassa julkisessa tilassa.

2 MUSIIKINKUUNTELUN VAIKUTUKSET IHMISEEN

Musiikki koskettaa, piristää, rauhoittaa tai saa tuntemaan olon jopa riehakkaaksi. Nämä ovat tuttuja esimerkkejä tilanteista, joissa musiikin kuuleminen vaikuttaa ihmiseen suoraan ja välittömästi. Musiikin voima liittyy pitkälti sen kykyyn ilmaista ja herättää tunteita (Eerola, Friberg & Bresin 2013, 487). Kuuntelemisen lisäksi esimerkiksi musiikin soittaminen tai laulaminen vaikuttavat ihmiseen monin eri tavoin. Tässä luvussa keskitytään kuitenkin pääasiassa kuullun musiikin vaikutuksiin.

2.1 Musiikin psyykkiset ja fyysiset vaikutukset

Musiikki on taidemuoto, jolla on ajallinen ulottuvuus, eli se tapahtuu ajan kuluessa ja voi tapahtua yhtä aikaa muiden asioiden kanssa. Musiikkia kuunnellessa tai kuullessa voi tehdä samaan aikaan paljon muutakin, mutta aivot pysyvät koko ajan jonkinlaisessa kontaktissa musiikin kanssa, usein tiedostamattakin. Näin myös esimerkiksi taustamusiikki vaikuttaa ihmiseen, vaikkei sitä aktiivisesti kuuntelisikaan. (Podzimek 2012.)

Musiikillisia vihjeitä (*cues*), jotka viestivät kuulijalle musiikin välittämistä tunteista, ovat ainakin sävellaji, tempo, ääniala, dynamiikka, artikulaatio ja sointiväri (Eerola ym. 2013, 487). Yhdistelemällä näitä tekijöitä eri tavoin voidaan luoda erilaisia tunteita ilmaisevaa musiikkia.

Eerolan, Fribergin ja Bresinin tutkimuksessa (2013, 487; *taulukko 1*) todettiin sävellajin (duuri/molli) olevan eniten vaikuttava tekijä siinä, koettiinko musiikki iloiseksi, surulliseksi, rauhalliseksi tai pelottavaksi. Toiseksi merkitsevin tekijä oli tempo ja kolmanneksi ääniala. Iloiseksi musiikki havaittiin, jos sille oli ominaista duurisävellaji, nopea tempo ja korkea ääniala (merkitsevimpinä tekijöinä). Surulliseksi koetussa musiikissa taas päinvastoin yhdistyivät mollisävellaji, hidas tempo ja matala ääniala. Rauhallisen musiikin ominaispiirteitä olivat duurisävellaji, hidas tempo ja korkea ääniala. Pelottavaksi koetun musiikin piirteitä olivat muun muassa mollisävellaji, kohtalainen tempo ja matala ääniala. (Eerola ym. 2013, 487.)

TAULUKKO 1. Teoreettinen ennuste ja tulokset eri musiikillisille vihjeille (cues) ja tunteille (Eerola, Friberg & Bresin 2013, 487).

	Levels	Scary Pred./Res.	Happy Pred./Res.	Sad Pred./Res.	Peaceful Pred./Res.
Register	6 L	^ / v	^ / ^	v / v	v / ^
Tempo	5 L	^ / =	^ / ^	v / v	v / v
Dynamics	5 L	^ / ^	^ / -	v / v	v / v
Articulation	4 L	^ / -	^ / ^	v / v	v / v
Timbre	3 L	^ / ^	= / =	v / v	v / v
Mode	2 C	▲ / Δ	▼ / □	▲ / Δ	▼ / ▼
Music struct.	4 C	F>H>S>P/F>S>H>P	H>P>S>F/H>P>S>F	S>P>H>F/S>P>H>F	P>S>H>F/P>S>H>F

L, Linear; C, Categorical; Pred, predictions; Res, results; ^, high; =, moderate; v, low; ▲, minor; ▼, major—refers to not statistically significant, and letters in music structure refer to predictions based on Montreal Battery (F, Fearful; H, Happy; S, Sad; P, Peaceful). Predictions are based on Juslin and Scherer (2005), except Mode is based on Gabrielsson and Lindström (2010).

Yksi musiikin vaikuttavimmista elementeistä on siis tempo eli kappaleen esitysnopeus. Myös Heshmatin (2023) mukaan juuri musiikin tempolla on tunteita herättäviä vaikutuksia ja rytmin avulla musiikki viestii kuulijalle siinä ilmenevää tunnetta. On kuitenkin otettava aina huomioon myös muut musiikin ominaispiirteet (Eerola ym. 2013, 487). Ihminen reagoi rytmiin riippumatta siitä, onko hänellä musiikillista koulutusta vai ei. Musiikillisen koulutuksen myötä kyky havainnoida ja tuottaa rytmejä sekä mukautua niihin voi kuitenkin kehittyä. Myös luonnosta löytyy erilaisia rytmejä, kuten sydämen syke, vaihtuvat vuodenajat tai sateen ropina. Musiikissa rytmistä tehdään kuitenkin tarkoituksellista. Rytmii tuo musiikkiin rakennetta, elämää ja tunteen liikkeestä. (Heshmat 2023.)

Musiikki, jonka syke on lähellä rauhallista sydämen sykettä, voi auttaa madaltamaan liian korkeaa sykettä ja vähentämään ahdistuneisuutta. Tutkimuksessa rauhallinen instrumentaali-, klassinen ja ambient-musiikki vähensi koehenkilöiden ahdistuneisuutta jopa 65 prosentilla. Vaikutus perustuu sydämen sykkeen hidastumiseen, alentuneeseen verenpaineeseen ja stressihormoni kortisolin alentuneisiin pitoisuuksiin. (Walker 2023.)

Nopea musiikki taas voi piristää ja saada liikkeelle (Heshmat 2023). Musiikki saa ihmisen mukauttamaan toimintaansa musiikin rytmiin. Tästä voi olla hyötyä esimerkiksi juoksijoille tai mekaanista käytännön työtä tekeville. Musiikki lisää mielihyvää ja vähentää tylsistymistä, ja se saa huomiota pois epämuavuudesta ja kivusta. Musiikin kuuntelun tuoma mielihyvä voi näin lisätä motivaatiota pitempiin suorituksiin. (Powell 2020.)

Voimakkaana aistiärsykkeenä musiikki voi siis vaikuttaa siihen, kuinka ajan kulkua havaitaan. Miellyttävän musiikin kuuntelu voi viedä ajatukset pois ajan kulusta; varsinkin rauhallisella, hidastempoisella musiikilla voi olla tällainen vaikutus. (Heshmat 2022.)

Yksi selkeä musiikin tunteita herättävä ominaisuus on myös sen dissonanssisuus eli "riitasointisuus". Yleisesti pääosin konsonanssinen musiikki koetaan miellyttävämmäksi kuin runsaasti dissonansseja sisältävä. Tosin yleensä musiikissa konsonanssit ja dissonanssit vaihtelevat, ja niiden luonteva vaihtelu koetaan miellyttäväksi. (Tervaniemi 2009, 2579–82.)

Musiikki voi vaikuttaa tehtävään keskittymiseen sekä parantavasti että huonontavasti. Jos vaihtoehtona on muu taustahäly, musiikin kuuntelu voi auttaa keskittymään, mutta jos vaihtoehtona on työskennellä hiljaisuudessa, voi musiikki sitä vastoin häiritä keskittymistä. Osa aivokapasiteetista keskittyy tällöin prosessoimaan kuulemaansa musiikkia, ja vähemmän kapasiteettia on käytettävissä varsinaiseen työhön. Varsinkin musiikki, jossa on mukana sanoituksia, voi häiritä työskentelyä. Kuitenkin yksinkertaisissa mekaanisissa tehtävissä, kuten tutuissa kotitöissä, joihin aivokapasiteettia ei tarvita niin paljon, musiikin kuuntelu voi tarjota tervetulleen lisäärsykkeen aivoille, auttaen välttämään tylsistymistä. (Powell 2020.)

Musiikki voi auttaa erilaisten tunteiden kokemisessa ja tulkitsemisessa. Sen avulla voi esimerkiksi viedä keskittymistään surullisesta tilanteesta keskittymällä musiikkiin ja sen kauneuteen. Hitaan ja pehmeän musiikin kuuntelu auttaa paremmin negatiivisten tunteiden käsittelyssä kuin raskaan musiikin kuuntelu. Iloisen musiikin kuuntelu voi stressaavassa tilanteessa auttaa näkemään asiat optimistisesti. (Heshmat 2022.)

Surullisen musiikin kuuntelu surullisessa mielentilassa voi toimia lohduttavana tekijänä. Kokemus voi olla samantyyppinen kuin läheisen ihmisen lohduttaessa. Tälle on myös biokemiallinen peruste: surullinen musiikki vaikuttaa prolaktiinin tuotantoon, joka liitetään myös itkemiseen. Tämän hormonin on huomattu toimivan surua hillitsevä tekijänä. Se rauhoittaa ja ehkäisee myös psyykkistä kipua. (Heshmat 2022.) Erityisesti itselle mieluisen musiikin kuuntelu voi auttaa (Powell 2020), sillä musiikki ei aina aiheuta kaikille samanlaista tunnekokemusta, vaan musiikkia havaitaan eri tavoin riippuen ihmisen kulttuuritaustasta ja musiikillisesta kouluttautumisesta (Stupacher & Wood 2018; Krishnan ym. 2018, 4063–4079; Elvers ym. 2015, 1252).

Vaikka musiikki on vahva tunteiden herättäjä itsessäänkin, se toimii myös tunnekokemusta vahvistavana tekijänä yhdessä esimerkiksi kuvien kanssa. Tutkimuksessa näytettiin koehenkilöille tunnepitoisia kuvia sekä ilman niihin liittyvää tunnetta vahvistavaa musiikkia että sen kanssa ja myös musiikinäytteitä ilman kuvia. Tuloksena oli, että aivojen aktivaatio ja autonomisen hermoston toiminta oli voimakkainta, kun mukana oli sekä kuva että musiikki. Musiikin ja kuvan yhteisvaikutus on siis erityisen vahva tunteiden herättäjä. Tätä käytetään hyödyksi esimerkiksi elokuvateollisuudessa. (Tervaniemi 2009, 2579–82.)

Musiikin on havaittu auttavan myös unettomuuteen. Klassisen musiikin kuuntelu nukkumaan mennessä vaikutti suurimpaan osaan tutkimukseen osallistuneista niin, että heidän nukahtamisensa helpottui. (Powell 2020.)

Myös aivohalvauspotilaiden kuntoutuksessa musiikki on havaittu toimivaksi. Vaikutus perustuu siihen, että musiikki vähentää fysiologista stressiä ja masennusta, tahdistaa motoriikkaa, aktivoi dopamiinivälitteistä mesolimbistä järjestelmää ja muovaa aivoja rakenteellisesti. Musiikin kuuntelulla on havaittu olevan vaikutusta muun muassa aivohalvauksen jälkeisen puhehäiriön ja kognitiivisten vaurioiden paranemiseen sekä motoriikan säätelyyn. (Sihvonen ym. 2014, 1852–60.)

Musiikin kuuntelulla on pystytty parantamaan myös dementiapotilaiden käytöshäiriöitä ja Parkinson-potilaiden motoriikan säätelyä osana tavanomaista kuntoutusta. Musiikki aktivoi aivoja niiden monilta osin ja edistää hermoverkoston korjautumista. Se lisää keskittymiskykyä, parantaa mielialaa, vähentää sekavuutta ja ahdistuneisuutta sekä parantaa muistin toimintaa. (Sihvonen ym. 2014, 1852–60.)

2.2 Musiikin sosiaaliset vaikutukset

Musiikin vaikutukset näkyvät myös ihmisten sosiaalisessa toiminnassa eli siinä, miten ihmiset toimivat yhteydessä toisiinsa. Ihmiselle on tyypillistä jaettu ja yhteisöllinen toiminta, johon sisältyy rytmi. Yhdessä samaan tahtiin toimiminen ja liikkuminen vapauttavat aivoissa endorfiineja, jotka aiheuttavat hyvän olon tunnetta ja muun muassa lievittävät kipua. Esimerkiksi laulaminen, tanssiminen tai käveleminen yhdessä samaan tahtiin vahvistavat sosiaalista sidettä ja luottamusta ihmisten välillä. (Launay, Tarr & Dunbar 2016, 779–789.) Musiikki voi olla myös kansallinen tunteenilmaus, esimerkkinä isänmaalliset laulut ja musiikki (Heshmat 2022).

Lasten parissa toteutetussa tutkimuksessa musikaalisia pelejä tai leikkejä toistensa kanssa säännöllisesti pelanneet lapset kehittyivät lukuvuoden aikana empatiataidoissa verrokkiryhmiä enemmän. Esimerkiksi tarinankerrontaa sisältäneet vastaavat aktiviteetit ilman musiikkia eivät tuottaneet yhtä hyvää tulosta. (Rabinowitch, Cross & Burnard 2013, 484–498.)

Toisessa tutkimuksessa musiikin yhdistävää vaikutusta tutkittiin perheiden ja nuorten kaveriporukoiden parissa neljässä eri kulttuurissa. Tutkimuksessa musiikin kuuntelu yhdessä paransi ryhmän sosiaalista koheesiota ja nuorten emotionaalista hyvinvointia. (Boer & Abubakar 2014.)

Erään tutkimuksen perusteella musiikkimaku voi vaikuttaa myös laajemmin mielipiteeseen muista ihmisistä. Tämä perustuu siihen, että musiikkimaun koetaan viestivän myös laajemmin henkilön arvomaailmasta. Jos siis kuulee jonkun henkilön pitävän samasta musiikista kuin itse, mielipiteistä usein paranee yleisesti. (Boer ym. 2011, 1159–71.)

Sosiaalisuus ilmenee myös siinä, miten ihminen kuuntelee ja prosessoi musiikkia mielessään. Tutkimuksessa soitettiin koehenkilöille samaa musiikkia, mutta osalle osallistujista kerrottiin sen olevan ihmisen säveltämää, kun taas verrokkiryhmälle kerrottiin sen olevan tietokoneen tekemää. fMRI-laitteella tutkittiin aivojen aktivaatiota musiikinkuuntelun aikana, ja niillä, jotka uskoivat kuuntelevansa ihmisen säveltämää musiikkia, aivot aktivoituivat alueilla, jotka liittyvät toisten ihmisten toiminnan ja tarkoituksien ymmärtämiseen. Tulokset osoittavat, että kuunnellessaan musiikkia ihminen yrittää myös ymmärtää taustalla olevan säveltäjän tai muusikon mielenliikkeitä ja tarkoituksia, joita hän musiikilla haluaa viestiä. (Steinbeis & Koelsch 2009, 619–623.)

3 KLASSISEN MUSIIKIN KÄYTTÖ JULKISISSA TILOISSA

Klassinen musiikki on terminä hieman epätäsmällinen, mutta useimmiten sillä viitataan länsimaiseen taide-, kirkolliseen ja konserttimusiikkiin noin 1000-luvulta tähän päivään (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*). Myös tässä opinnäytetyössä klassisen musiikin määritelmänä pidetään tätä. Pop-musiikilla taas viitataan kaikkeen populaarimusiikkiin eri genreineen, mukaan lukien *pop, rock, folk, rhythm and blues* ja niin edelleen.

3.1 Klassisen musiikin erityispiirteet

Klassinen musiikki on käsitteenä laaja, sisältäen valtavasti eri aikakausia, tyylejä ja säveltäjiä. Sitä ei voida siis käsitellä sinänsä yhtenä kategoriana, joka olisi vaikutuksiltaan yhtenäinen tai johon luettava musiikki koettaisiin samalla tavalla; myös jokaisen ihmisen kokemus musiikista on erilainen.

Yksi merkittävimmistä eroista klassisen musiikin ja muiden musiikkityylien välillä on niiden historiallinen kehitys (Afshari 2018). Klassinen musiikki on kehittynyt vuosisatojen aikana, ja se on liittynyt vahvasti länsimaiseen kulttuuriin ja sen kehittymiseen. Sen varhaisiin vaiheisiin on vaikuttanut vahvasti myös kristinusko ja kirkon asema. (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*.)

Klassinen musiikki on myös vaikuttanut merkittävästi nuottikirjoituksen kehitykseen ja musiikin teorian tuntemukseen. Se on ollut tarpeen, sillä klassisen musiikin monimutkaisuuden takia nuottien ylösmerkitseminen on ollut tärkeää. Säveltäjät ovat hyvin merkittävässä roolissa klassisessa musiikissa, toisin kuin populaarimusiikissa, jossa merkittävin rooli on yleensä musiikin pääesittäjällä, laulajalla. (Afshari 2018.)

Klassisen musiikin tunnusmerkkejä ovat muun muassa taitavat sävellystekniikat, monimuotoiset sävellysrakenteet ja harmonioiden monimutkaisuus. Klassisen musiikin kompleksisuuden vuoksi sen kuuntelu aktivoi aivoja monipuolisesti. (ClassicFM 2023.) Usein teoksissa esimerkiksi kehitellään ja muunnellaan musiikillisia ideoita ja motiiveja niin, että kuulija tietoisesti tai tiedostamattaan tulee vertaileeksi erilaisia versioita näistä. (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*.)

Suuri osa klassisesta musiikista on instrumentaali- eli soittimille sävellettyä musiikkia, mutta paljon on myös kuoroille tai soololaulajille sävellettyä laulumusiikkia (ClassicFM 2023). Klassisessa musiikissa käytetään enimmäkseen eri instrumentteja kuin pop-musiikissa: klassisen musiikin instrumentit ovat yleensä akustisia, kun taas pop-musiikissa suositaan sähköisiä soittimia, kuten sähkökitaraa tai syntetisaattoria (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*). Myös klassisen laulun äänenmuodostusihanne poikkeaa melko suuresti muista musiikkityyleistä (Eerola 2008, 10–16).

Erityisesti 1800-luvulla, romantiikan aikakaudella instrumentaalimusiikkia alettiin suosia sen suggestiivisuuden ja mystisyyden vuoksi: sen sijaan, että musiikin sanoitukset toisivat sille kirjaimellisen merkityksen, arvostettiin musiikin itsensä vaikutusvoimaa kuulijassa. Toisaalta klassinen musiikki ylipäätään voi syvällisyytensä ja kompleksisuutensa vuoksi välittää yleisiä ja usein sanoinkin selittämättömiä tunteita ja kokemuksia. (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*.)

3.2 Taustamusiikin merkitys julkisissa tiloissa

Musiikki on yleensä ensimmäinen keino, joka otetaan käyttöön, kun halutaan tehdä tilasta elävämpi. Musiikki on hyvin vaikuttava tekijä, jolla voi olla niin positiivisia kuin negatiivisia vaikutuksia siihen, miltä jokin paikka tuntuu. Siksi pitäisi miettiä tarkasti, miten se vaikuttaa kokonaisuuteen ja tunnelmaan. (Walker 2023.)

Usein taustamusiikin tavoitteena julkisissa tiloissa on rauhoittava vaikutus. Liian kovaääninen äänimaailma aiheuttaa stressiä, mikä ei useimmiten ole toivottu vaikutus. Musiikkia pitäisi ajatella osana kokonaisuutta, ottaen huomioon muut tilassa tuotetut äänet, kuten esimerkiksi keskustelun, astioiden kilinän tai liikenteen äänet. Konsertissa musiikki on tietysti pääosassa, mutta taustamusiikkia mietittäessä lähestymistavan tulisi olla vahvasti sidonnainen kontekstiin. Tällöin tulisi miettiä muun muassa soitettun musiikin voimakkuutta ja tyyliä. Erityisesti, jos tilassa on tarpeen pystyä keskustelemaan, olisi parempi soittaa musiikkia, jossa ei ole mukana sanoituksia. (Sama.)

Ranskalainen säveltäjä Erik Satie keksi 1920-luvulla käsitteen ”huonekalumusiikki” kuvaamaan ajatustaan musiikista, joka on osa ympäristöä ja huomioi sen. Se on pehmeää ja melodista, pehmentäen tilassa kuuluvia hälyääniä, mutta pysyen taustalla, tyrkyttämättä itseään, täyttäen kuitenkin kiusalliset hiljaiset hetket. (Sama.)

Kaupallisissa tarkoituksissakin musiikki voi olla tehokas vaikutin. Kaupoissa ja ravintoloissa nopea-tempoinen musiikki saa ihmiset toimimaan keskimäärin nopeammin ja käyttämään vähemmän rahaa. Hidastempoinen musiikki taas hidastaa ihmisten toimintaa, pidentää liikkeessä vietettyä aikaa ja lisää rahankäyttöä (Podzimek 2012). Musiikkityyli voi vaikuttaa myös ostospäätöksiin. Esimerkkinä tästä on Leicesterin yliopistossa vuonna 1999 tehty tutkimus. Kaupassa, jossa myytiin sekä saksalaisia että ranskalaisia viinejä, soitettiin vuorollaan stereotyyppisesti saksalaista ja ranskalaista musiikkia. Tutkimuksessa todettiin, että kun ranskalaista musiikkia soitettiin, kaupaksi meni enemmän ranskalaisia viinejä, ja kun taas soitettiin saksalaista musiikkia, saksalaiset viinit myivät paremmin. Toisessa tutkimuksessa todettiin, että hyvin valittu taustamusiikki voi lisätä liikkeen myyntiä jopa 10 %. (Powell 2020.)

GT Musiikkilupien ja TNS Kantarin vuosien 2019 ja 2020 aikana ruokakaupassa tekemässä tutkimuksessa selvitettiin musiikin tuttuuden vaikutusta asiakaskokemukseen ja ostokäyttäytymiseen. Tulokset osoittivat, että tunnettu musiikki lisää positiivista mielikuvaa, osastoilla vietettyä aikaa ja heräteostoksia. Vaikutus perustuu ennakoitavuuteen ja tuttuudesta johtuvaan turvallisuuden tunteeseen. Vertailukohtana oli geneeristä, vokaalitonta ”kirjastomusiikkia”. (Gramex & Teosto 2021.)

Terveydenhoitoon liittyvissä tiloissa, kuten odotushuoneissa, musiikin käyttö voi toimia rauhoittavana ja ahdistuneisuutta vähentävänä tekijänä (Spowart 2023). Eryteisesti rauhallinen, hidastempoinen musiikki voi myös viedä ajatuksia pois ajan kulusta ja odotusaika tästä syystä tuntua lyhyemmältä (Heshmat 2022).

Psykologi Zoe Nendickin mielestä joskus paras vaihtoehto olisi poistaa taustamusiikki kokonaan, sillä hänen mielestään sillä voitaisiin parantaa julkisten rakennusten esteettömyyttä. Osalle ihmisistä jatkuva ääniärsyke voi aiheuttaa ylivirittyneisyyttä, ja musiikin rauhoittava vaikutuskin saavutetaan parhaiten, jos ihminen saa itse valita kuuntelemaansa musiikin. Hiljaisessa tilassa jokaisella olisi mahdollisuus kuunnella kuulokkeistaan valitsemaansa musiikkia. Nendick muistuttaa myös lapsille tarkoitettujen tilojen musiikkivalinnoista: kovaääninen ja energinen musiikki ei välttämättä ole paras valinta, ellei lastenkin haluta olevan kovaäänisempiä ja energisempiä. (Spowart 2023.)

Kuitenkin tutkimus osoittaa, että musiikilla voi olla laajasti rauhoittava ja parantavakin vaikutus (esim. Heshmat 2022, Powell 2020, Walker 2023). Tutkimuksessa on löydetty myös yhdistäviä tekijöitä, jotka tekevät musiikista rauhoittavaa, kuten hidas tempo ja duurisävellaji (Eerola ym. 2013,

487). Kaiken taustamusiikin hylkäämisen sijaan onkin viisasta pohtia, millaista vaikutusta musiikilta toivotaan ja pyrkiä valitsemaan parasta mahdollista musiikkia siihen perustuen.

3.3 Klassisen musiikin käyttö julkisissa tiloissa

Klassinen musiikki on viime vuosina saanut Suomessa ja myös maailmalla huomiota siitä, kuinka sitä on käytetty joillakin julkisilla paikoilla karkottamaan tiettyjä ihmisryhmiä. Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Isossa-Britanniassa klassinen musiikki on jo vuosia ollut käytössä epätoivottujen ryhmien karkottamiseen. Vuonna 1985 yhtiö nimeltä 7-Eleven kokeili Brittiläisessä Kolumbiassa soittaa klassista musiikkia pysäköintialueellaan karkottaakseen siellä hengailevaa nuorisoa. Kokeilu toimi halutulla tavalla, ja yhtiö laajensi sitä käyttöön 150 liikkeessään. (Gersten 2019.)

Erilaiset julkiset toimijat, kuten poliisi ja eri kaupungit ovat sittemmin kokeilleet samaa. Lontoossa kokeiltiin vuonna 2003 klassista musiikkia vähentämään rikollisuutta maanalaisen asemilla. Kokeilun aikana eräällä asemalla, jossa rikollisuus oli ollut ongelmana, varkaudet vähenivät 33 prosentilla, vandalismi 37 prosentilla ja henkilökunnan verbaalinen ahdistelu 25 prosentilla. (Gersten 2019.) Samankaltaisia kokeiluja on tehty muuallakin. Ainakin Los Angelesissa vastaavissa tarkoituksissa soitettu musiikki on ollut yleensä barokin ja klassismin ajan musiikkia, kuten Vivaldia ja Mozartia. Siellä kokemus on ollut, että erityisesti barokkimusiikki vaikuttaa karkottavan rikollisuuden taipuvaisia jengiporukoita. (Timberg 2005.)

Myös Suomessa klassista musiikkia on kokeiltu nuorison rauhoittamiseen ja rikollisuuden vähentämiseen. Esimerkiksi Espoon Haukilahdessa Mellstenin uimarannalla on jo useana vuonna soitettu poliisin toimesta klassista musiikkia koulujen päättäjäisviikonloppuna. Aikaisemmin rannalla tapahtui usein pahoinpitelyjä, ryöstöjä ja seksuaalirikoksia juuri näihin aikoihin. Klassisen musiikin kokeilun aloittamisen jälkeen rikosten määrä ja vandalismi on vähentynyt selvästi. Musiikkia soiteaan siedettävällä voimakkuudella, sillä tarkoitus ei ole karkottaa ihmisiä kovaäänisellä metelillä. Klassisen musiikin soittaminen on kuitenkin vaikuttanut niin, että nuoret ovat hajaantuneet ja vaaratilanteita on pystytty ehkäisemään. Poliisin mukaan metodi on auttanut säästämään heidän resurssejaan. Se on koettu toimivaksi, mutta pehmeäksi keinoksi turvallisuuden parantamiseksi. Myös palaute sekä nuorilta että aikuisilta on ollut pelkästään positiivista. (Karhu 2023.)

Klassisen musiikin käyttöä karkottimena on kritisoitu siitä, että äänimaailmalla luodaan näkymättömiä rajoja, joiden sisäpuolelle toivotetaan tervetulleeksi vain ne, jotka kokevat klassisen musiikin omakseen. Usein klassinen musiikki liitetään parempaan sosioekonomiseen luokkaan. Musiikin karkottava vaikutus ei siis liity välttämättä niinkään siihen, että se olisi jotenkin vastenmielisen kulloista, vaan enemmänkin siihen liitettyihin merkityksiin, esimerkiksi ajatukseen, että se on vanhojen, rikkaiden tai epäkiinnostavien ihmisten musiikkia. Jos musiikki auttaa vähentämään esimerkiksi rikollisuutta tietyssä paikassa, saattaa se kuitenkin vain siirtää sen toisaalle. (Gersten 2019.) Toisaalta osa klassisen musiikin kuuntelijoista on kritisoinut sitä, että musiikin soittaminen massoilta ja arkisessa kontekstissa tekee siitä musikaalista melusaastetta ja voi vähentää sen arvokkuutta (Podzimek 2019).

Podzimek (2012) päätyy pohdinnoissaan siihen, että klassisen musiikin soittamisessa julkisilla paikoilla on kuitenkin enemmän positiivista kuin negatiivista. Musiikki itsessään ei pakota tai arvota mitään, ja klassisen musiikin yleisempi käyttö voisi myös ehkä auttaa vähentämään musiikkityyleihin liitettyjä haitallisia merkityksiä, kuten ihmisryhmien leimaamista ja erottelua. Musiikin tutkitut psykologiset vaikutukset ovat myös laajasti positiivisia. Hän toteaa jopa, että vaikka kuulija ei ajattelekaan pitävänsä musiikista, sen vaikutukset hänessä voivat silti olla positiivisia. Tämä perustuu siihen, että musiikista on löydettävissä piirteitä, jotka suuri osa ihmisistä kokee samalla tavalla (Eerola ym. 2013, 487). Tällöin voidaan siis tietoisesti valita esimerkiksi rauhoittavaa tai piristävää musiikkia haluttuun käyttötarkoitukseen genrestä riippumatta.

Podzimek myös toteaa, että jokaisella on omat mielipiteensä eri musiikkityyleistä, mutta ei voida sanoa, että esimerkiksi klassinen musiikki ei sopisi soitettavaksi yleisillä paikoilla. Moni ihminen voisi ehkä hyötyä ja saada iloa myös henkilökohtaisesti tutustuessaan itselle ehkä ennalta tuntemattomampaan musiikkigenreen. Joillakin perusteiden klassista musiikkia voidaan jopa pitää erityisen syvällisenä musiikkityylinä, jolla voidaan välittää yleviä ja mystisiä tunteita ja kokemuksia (New World Encyclopedia, s.v. *classical music*), ja sellainen ei liene kenellekään haitallista. Ehkä se olisi juuri omiaan tukemaan jokaisen hyvää henkistä hyvinvointia ja ilmapiiriä myös julkisilla paikoilla.

4 EHDOTUKSIA KÄYTÄNNÖIKSI

Aikaisemmissa luvuissa pohdin musiikin ja erityisesti taustamusiikin vaikutuksia tutkimuksen ja käytännön esimerkkien kautta. Sen pohjalta pyrin seuraavaksi tuomaan esille muutamia käytännöllisiä ehdotuksia sen hyödyntämiseksi arkipäivän tilanteissa soittolistojen muodossa. Kokosin soittolistat YouTubeen, jotta ne olisivat mahdollisimman saavutettavissa.

Lähteiden perusteella voi huomata, että klassista musiikkia on toisinaan käytetty karkottavana ja erottavanakin elementtinä. Ainakin joissakin tapauksissa musiikkivalinnat ja äänenvoimakkuus ovat kuitenkin mielestäni olleet sellaisia, että voidaan puhua enemmänkin melusaasteesta kuin musiikista (esim. Lai 2023). Mielestäni mikä tahansa musiikki, joka on luonteeltaan dramaattista tai jota soitetaan tilanteeseen nähden liian kovalla, voi myös toimia samalla tavalla karkottavasti. On mielenkiintoista, että nimenomaan klassisen musiikin soittaminen on herättänyt niin paljon keskustelua, vaikka samalla tavalla voitaisiin ajatella muidenkin musiikkityylien erottelevan ihmisiä. Tässä tutkielmassa lähtökohtana ei ole kuitenkaan karkottaminen tai erottaminen, vaan rauhallisen ja turvallisen tunnelman aikaansaaminen mahdollisimman monelle musiikin avulla. Toivon, että tämä ihmisiä jakava tai karkottava leima klassisen musiikin osalta saisi väistyä, ja voisimme nähdä vielä paremmin ne positiiviset vaikutukset, joita musiikilla voi olla ja pyrkiä edistämään niiden läsnäoloa myös julkisilla paikoilla.

Koska tutkielma keskittyy ensisijaisesti klassiseen musiikkiin, taustamusiikkiehdotukset ovat kaikki klassisen musiikin piiristä. Pyrin ottamaan huomioon musiikkiehdotuksissa parametrejä, jotka tutkimuksen perusteella ovat olennaisia halutun vaikutuksen aikaansaamiseksi. Useimmiten julkisissa tiloissa on tavoitteena rauhallinen ilmapiiri, ja olen huomionut sen kootessani soittolistoja. Nojaan erityisesti Eerolan, Fribergin ja Bresinin tutkimukseen (2013, 487), jossa todettiin rauhallisen musiikin yleisiksi ominaispiirteiksi duurisävellaji, hidas tempo ja korkea ääniala.

Tiedostan, että musiikin kokeminen ja siksi myös musiikkivalinnat ovat väistämättä osittain subjektiivisia, ja soittolistoja voidaan siis lähinnä pitää yhtenä tulkintana erilaisiin julkisiin tiloihin sopivasta musiikista. Omiin valintoihini on vaikuttanut esimerkiksi oma taustani klassisena pianistina.

Kokoamani soittolistat ovat vapaasti käytettävissä. Julkisissa tiloissa on otettava huomioon tekijänoikeusmaksut.

4.1 Ostoskeskus

Ajattelen ostoskeskuksen suurena ja todennäköisesti avarana tilana, jossa liikutaan kohteesta toiseen, mahdollisesti välillä pysähtyen syömään ja kahvittelemaan. Soittolista on tunnelmaltaan valoisa, rauhallinen ja akustiikaltaan hiukan laajempi, sisältäen myös orkesterimusiikkia.

Soittolistan tiedot ja linkki kuunneltavaan versioon ovat liitteessä 1.

4.2 Kahvila

Kahvila on ominaispiirteiltään rento, tunnelmallinen ja myös jossain määrin intiimi tila, johon tullaan nauttimaan arjen luksusta tai työskentelemään viihtyisään ympäristöön. Akustiikaltaan melko vaimennettuun tilaan sopii mielestäni hyvin kamarimusiikki ja äänenväriältään pehmeät soittimet, kuten piano ja kitara.

Soittolistan tiedot ja linkki kuunneltavaan versioon ovat liitteessä 2.

4.3 Terveysasema

Terveysaseman yleiset tilat eivät aina ole esteettisesti ihanteellisimmat, mutta musiikilla on mahdollista lisätä viihtyvyyttä. Suuri osa ajasta näissä tiloissa kuluu paikoillaan odottaessa tai siirtyessä kohteesta toiseen. Asiointiin voi liittyä myös terveydentilaan liittyvää huolta ja surua, ja tästä soittolistasta halusin tehdä erityisen lempeän ja rauhoittavan, jotta odotusaika sujuisi mahdollisimman levollisesti.

Soittolistan tiedot ja linkki kuunneltavaan version ovat liitteessä 3.

5 POHDINTA

Klassisen musiikin käyttö julkisten tilojen taustamusiikkina on ollut yllättävän keskustelua herättävä aihe. Myös käyttötarkoituksia on ollut monenlaisia, ja itselleni hiukan odottamatta järjestyksenpito on ollut niistä ainakin julkisuudessa eniten esillä oleva. Poliisi ja erilaiset muut tahot ovat valjastaneet klassisen musiikin omaan käyttöönsä, milloin hillitsemään nuorten juhlintaa ja siitä aikaisemmin seurannutta rikollisuutta, milloin karkottamaan julkisen liikenteen asemilla oleskelevia kodittomia. Vaikuttavaksi syyksi on ehdotettu sitä, että ihmiset, jotka eivät koe musiikkityyliä omakseen, kokevat paremmaksi siirtyä muualle. Kriittikkiä on esitetty muun muassa siitä, että tällainen käytäntö erottelee ihmisiä ja että siihen sisältyisi viesti siitä, että tiettyihin paikkoihin haluttaisiin vain niin sanottuja parempiosaisia, korkeampaan sosioekonomiseen luokkaan kuuluvia ihmisiä.

Suunnitellessani opinnäytetyöni aihetta en tiennyt, että tulisin olemaan tekemisissä niinkin yhteiskunnallisesti suurten asioiden kanssa. Miksi klassista musiikkia pidetään niin elitistisenä? Nykyään internetin välityksellä lähes kaikki musiikki on kenen tahansa saavutettavissa jopa ilmaiseksi. Suositujen pop-artistien konserteista maksetaan huimia summia, joita ei voi verratakaan esimerkiksi tavallisten sinfoniaorkesterikonserttien lippuhintoihin. Tietysti näin ei ole ollut aina, ja mentäessä vuosisatoja taaksepäin klassinen musiikki on todella ollut hovien musiikkia. Populaarimusiikki on myös syntynyt vahvasti eri kulttuurien kansanmusiikin pohjalta ja kasvattanut suosiotaan erityisesti mukaansatempaavan rytmin ja helposti mieleen jäävien melodioiden ansiosta (New World Encyclopedia, s.v. *pop music*).

Onko itse asiassa niin, että koska klassista musiikkia ei ole soitettu yleisesti julkisilla paikoilla, sen maine on päässyt muodostumaan tai jäämään tällaiseksi? Koska ihmiset eivät kuule klassista musiikkia jokapäiväisessä elämässään, jos eivät itse hakeudu sen luo, se koetaan vieraana ja toiseuttavana. Klassinen musiikki, joka ei edes usein sisällä lyyrikoita vaan on suurelta osin instrumentaalimusiikkia, ei itsessään sisällä mitään viestiä siitä, kenelle se kuuluu tai ei kuulu. Mielestäni populaarimusiikki tekee sen paljon vahvemmin, koska kappaleiden sanoitukset tulevat usein niin suoraan kohti.

Kaikesta tästä merkityslatautuneesta ja kriittisestä keskustelusta huolimatta olen pyrkinyt keskittymään työssäni siihen, mikä oli alkuperäinen ajatukseni: tutkia sitä, millainen musiikki sopii julkisiin

tiloihin ja mitä annettavaa klassisella musiikilla voisi tähän kontekstiin olla. Mielestäni sillä on musiikkityylinä paljonkin annettavaa, ja aivan ehdottomasti enemmän kuin nykyisin on osattu tai huomattu hyödyntää.

Tämän tutkielman anti voisi ehkä olla, että jos haluaa luoda tilaan tietynlaista tunnelmaa, ei kannata laiminlyödä musiikkivalintoja. Liian usein olen vierailut esimerkiksi tunnelmallisesti sisustetussa kahvilassa, jossa musiikki on ollut liian kovalla ja musiikkityyli vieläpä niin levotonta, että käytännössä panostus fyysiseen ympäristöön on mielestäni mennyt hukkaan. Toisaalta onnistuneilla, rohkeilla, valtavirrasta poikkeavilla musiikkivalinnoilla voi erottua ja luoda ikään kuin keitaan keskelle levottoman populaarimusiikin massaa.

Jatkossa olisi arvokasta tutkia käytännössä, miten klassisen musiikin vieminen julkisiin tiloihin vaikuttaa erilaisten paikkojen asiakaskokemukseen. On tietysti tiloja, joissa haluttu tunnelma ja vaikutus ei ole sellainen kuin klassisella musiikilla on saatavissa aikaan. Samalla pitäisi muistaa, että ei ole yhdentekevää, mitä musiikkia klassisen genren sisältä soitetaan. Onneksi aiheesta on tehty tutkimusta, ja on mahdollista tehdä siihen perustuvia valintoja.

Lisää tutkimusta kaipaisin myös siitä, kuinka klassiselle musiikille altistuminen vaikuttaa siihen, kuinka ihmiset liittävät siihen erilaisia merkityksiä. Musiikki koetaan vahvasti myös identiteettikysymyksenä ja sen koetaan viestivän esimerkiksi omista arvoista (Boer ym. 2011). Kuitenkin moni ihminen kuuntelee laajastikin erilaisia musiikkityylejä, eikä jako eri genrejen edustajiin ole aina niin selvä. Kuinka moni ihminen voisi saada klassisesta musiikista uusia kokemuksia ja jopa voimavaran omaan elämäänsä, jos hänet saatettaisiin kosketuksiin tämän maailman kanssa? Mielestäni klassisen musiikin lisääminen julkisissa tiloissa ja koulujen musiikinopetuksessa voisivat yhdessä olla jo huomattava askel eteenpäin.

LÄHTEET

Afshari, Faraz 2018. A Comprehensive Study on Classical Music and Comparison with Other Music Styles, Types and Genres. <https://www.researchgate.net/publication/329586522>.

Boer, Diana; Fischer, Ronald; Strack, Micha; Bond, Michael H.; Lo, Eva & Lam, Jason 2011. How Shared Preferences in Music Create Bonds Between People: Values as the Missing Link. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37 (9), 1159–1171. <https://doi.org/10.1177/0146167211407521>.

Boer, Diana & Abubakar, Amina 2014. Music listening in families and peer groups: benefits for young people's social cohesion and emotional well-being across four cultures. *Frontiers in Psychology* 5, 392. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.00392>.

ClassicFM 2023. Sibelius soimaan – näin klassisen musiikin kuuntelu vaikuttaa hyvinvointiisi. Hakupäivä 22.11.2023. <https://www.classicfm.fi/sibelius-soimaan-nain-klassisen-musiikin-kuuntelu-vaikuttaa-hyvinvointiisi/>.

Eerola, Ritva 2008. Klassisen ja ei-klassisen laulutekniikan eroavuuksista. *Laulupedagogi* 2008, 10–16.

Eerola, Tuomas; Friberg, Anders & Bresin, Roberto 2013. Emotional expression in music: contribution, linearity, and additivity of primary musical cues. *Frontiers in Psychology* 4, 487. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2013.00487>.

Elvers, Paul; Omigie, Diana; Fuhrmann, Wolfgang & Fischinger, Timo 2015. Exploring the musical taste of expert listeners: musicology students reveal tendency toward omnivorous taste. *Frontiers in Psychology* 6, 1252. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01252>.

Gersten, Jennifer 2019. Is Classical Music Actually Effective in Fighting Crime? WQXR Editorial. Hakupäivä 16.11.2023. <https://www.wqxr.org/story/classical-music-actually-effective-fighting-crime/>.

Gramex & Teosto 2021. Tutkimus: tunnettu musiikki vahvistaa ruokakaupan asiakaskokemusta ja brändiä. Hakupäivä 16.2.2024. <https://www.musiikkiluvat.fi/brandi/tutkimus-tunnettu-musiikki-vahvistaa-ruokakaupan-asiakaskokemusta-ja-brandia/>.

Heshmat, Shahram 2022. How Listening to Music Affects Your Mood. Music can be seen as a coping resource that enhances internal abilities. Hakupäivä 9.11.2023. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/science-choice/202211/how-listening-music-affects-your-mood?amp>.

Heshmat, Shahram 2023. 5 Ways We Can Experience Rhythm. The importance of rhythmic behaviour. Hakupäivä 9.11.2023. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/science-of-choice/202308/5-ways-we-can-experience-rhythm?amp>.

Karhu, Otso 2023. Poliisi rauhoittaa juhlivaa nuorisoa klassisella musiikilla, koska he eivät pidä siitä – rikokset vähentyneet selvästi. YLE. Hakupäivä 22.11.2023. <https://yle.fi/a/74-20034882>.

Krishnan, Saloni; Lima, César F.; Evans, Samuel; Chen, Sinead; Guldner, Stella; Yeff, Harry; Manly, Tom & Scott, Sophie K. 2018. Beatboxers and Guitarists Engage Sensorimotor Regions Selectively When Listening to the Instruments They can Play. *Cerebral Cortex* 28 (11), 4063–4079. <https://doi.org/10.1093/cercor/bhy208>.

Lai, Hermione 2023. Weaponizing Classical Music. Hakupäivä 16.2.2024. <https://interlude.hk/weaponizing-classical-music/>.

Launay, Jacques; Tarr, Bronwyn & Dunbar, Robin I. M. 2016. Synchrony as an Adaptive Mechanism for Large-Scale Human Social Bonding. *Ethology* 122, 779–789. <https://doi.org/10.1111/eth.12528>.

New World Encyclopedia. Classical music. Hakupäivä 16.2.2024. https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Classical_music.

New World Encyclopedia. Pop music. Hakupäivä 21.3.2024. https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Pop_music.

Podzimek, Leah 2012. The Psychological Effects of Music in Public Places. https://www.academia.edu/3881915/The_Psychological_Effects_of_Music_in_Public_Places.

Powell, John 2020. Music: How it affects your brain, changes your mood and helps you focus. Hakupäivä 9.11.2023. <https://www.sciencefocus.com/the-human-body/music-science-brain-mood-focus>.

Rabinowitch, Tal.-Chen; Cross, Ian & Burnard, Pamela 2013. Long-term musical group interaction has a positive influence on empathy in children. *Psychology of Music* 41 (4), 484–498. <https://doi.org/10.1177/0305735612440609>.

Sihvonen, Aleks J.; Leo, Vera; Särkämö, Teppo & Soinila, Seppo 2014. Musiikin vaikuttavuus aivojen kuntoutuksessa. *Duodecim* 130 (18), 1852–60. <https://www.duodecimlehti.fi/duo11845>.

Spowart, Nan 2023. A look at music in public places and the effect on us everyday. *The National*. Hakupäivä 16.11.2023. <https://www.thenational.scot/news/23251224.look-music-public-places-effect-us-everyday/>.

Steinbeis, Nikolaus & Koelsch, Stefan 2009. Understanding the Intentions Behind Man-Made Products Elicits Neural Activity in Areas Dedicated to Mental State Attribution. *Cerebral Cortex* 19 (3), 619–623. <https://doi.org/10.1093/cercor/bhn110>.

Stupacher, Jan & Wood, Guilherme 2016. Effects of Cultural Background and Musical Preference on Affective Social Entrainment with Music. https://www.researchgate.net/publication/327981750_Effects_of_cultural_background_and_musical_preference_on_affective_social_entrainment_with_music.

Tervaniemi, Mari 2009. Miksi musiikki liikuttaa? *Duodecim* 125 (23), 2579–82. <https://www.duodecimlehti.fi/duo98457#s3>.

Timberg, Scott (2005). Halt, or I'll play Vivaldi! *Los Angeles Times*. Hakupäivä 16.2.2024. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2005-feb-13-ca-musichurts13-story.html>.

Walker, Jim 2023. The Ambiance of Life: Music in Public Spaces. Hakupäivä 16.11.2023.

[https://www.pps.org/article/the-ambiance-of-life-music-in-public-spaces.](https://www.pps.org/article/the-ambiance-of-life-music-in-public-spaces)

Liite sisältää linkin You-Tube-soittolistaan (kuva 1) sekä listauksen soittolistaan kuuluvasta musiikista.

KUVA 1. QR-koodimuotoinen linkki YouTube-soittolistaan "Ostoskeskus", https://youtube.com/playlist?list=PLOXUunqT1nzRIGakeGM5zsY01qjH8_AmS&si=FqrffrK5yFm5rvrl.

Soittolistan musiikki:

1. C. Debussy: Preludés / Book 1, L. 117: VIII. La fille aux cheveux de lin, orkesterisovitus
2. J. S. Bach: Pianokonsertto no. 5 f-molli (BWV 1056) – II. Largo
3. W. A. Mozart: Pianokonsertto no. 21 C-duuri K. 467 – II. Andante
4. C. Saint-Saëns: Eläinten karnevaali: 4. Kilpikonna
5. C. Saint-Saëns: Eläinten karnevaali: 13. Joutsen
6. M. Ravel: Pianokonsertto G-duuri M. 83 – II. Adagio assai
7. L. van Beethoven: Pianosonaatti no. 8 c-molli op. 13 – II. Adagio cantabile
8. L. van Beethoven: Pianokonsertto no. 5 Es-duuri op. 73 – II. Adagio un poco mosso
9. F. Chopin: Pianokonsertto no. 1 e-molli op. 11 – II. Romanze, Larghetto
10. A. Pärt: Spiegel im Spiegel, sello ja piano
11. J. S. Bach (pianolle sov. E. Petri): Kantaatti BWV 208: Schafe können sicher weiden
12. J. Brahms: Pianokonsertto no. 1 d-molli op. 15 – II. Adagio
13. S. Rachmaninov: Sinfonia no. 2 op. 27 – III. Adagio

Liite sisältää linkin You-Tube-soittolistaan (kuva 2) sekä listauksen soittolistaan kuuluvasta musiikista.

KUVA 2. QR-koodimuotoinen linkki YouTube-soittolistaan "Kahvila", https://youtube.com/playlist?list=PLOXUunqT1nzRporKfHggZp5auhfPPqEzf&si=SnFKKa_RUcGeTjB1.

Soittolistan musiikki:

1. A. Piazzolla: Café 1930
2. C. Debussy: Suite bergamasque, L.75: III. Clair de lune
3. E. Satie: Gymnopédie no. 1
4. C. Debussy: Preludés / Book 1, L. 117: VIII. La fille aux cheveux de lin, sellokvintetti
5. C. Debussy: Rêverie, L.68
6. C. Debussy: Images I, L.110 – I. I. Reflets dans l'eau
7. C. Debussy: Images II, L. 111 – I. Cloches à travers les feuilles
8. E. Satie: Rêverie du pauvre
9. A. Rubinstein: 2 Mélodies, op.3 – I. Moderato assai
10. S. Fumić: Preludi Br. 5
11. S. Fumić: Mala Melodija
12. S. Fumić: Nocturno
13. C. Debussy: La plus que lente, L.121, viulu ja piano
14. C. Debussy: Ballade, L. 70
15. W. A. Mozart: Pianosonaatti no. 12 F-duuri K. 332 – II. Adagio
16. C. Schumann: 3 Romances, op. 22 – I. Andante molto
17. C. Schumann: Pianosonaatti g-molli – II. Adagio
18. D. Pejačević: Impromptu B-duuri, op. 32b
19. L. van Beethoven: Pianosonaatti no. 1 f-molli, op. 2 no. 1 – II. Adagio
20. D. Pejačević: Muisto, op. 24

Liite sisältää linkin You-Tube-soittolistaan (kuva 3) sekä listauksen soittolistaan kuuluvasta musiikista.

KUVA 3. QR-koodimuotoinen linkki YouTube-soittolistaan "Terveysasema", <https://youtube.com/playlist?list=PLOXUunqT1nzSGsMOmmOxdvBi71QGAD0u2&si=rkGJbk0JmzBqLoPB>.

Soittolistan musiikki:

1. J. S. Bach (pianolle sov. M. Hess): Kantaatti BWV 147: Jesus bleibet meine Freude
2. J. S. Bach: Das Wohltemperierte Klavier I, BWV 846: I. Preludi C-duuri
3. B. Terzi: Nevicata – Pastoraali
4. S. Fumić: Preludi Br. 5
5. C. Debussy: Suite bergamasque, L.75: III. Clair de lune
6. C. Debussy: Rêverie, L.68
7. E. Satie: Gymnopedie no. 1
8. E. Satie: Rêverie du pauvre
9. J. S. Bach: Pianokonsertto no. 5 f-molli (BWV 1056) – II. Largo
10. A. Rubinstein: 2 Mélodies, op.3 – I. Moderato assai
11. R. Schumann: Kinderszenen op. 15 – VII. Träumerei
12. W. A. Mozart: Pianosonaatti no. 12 F-duuri K. 332 – II. Adagio
13. W. A. Mozart: Adagio C-duuri K. 356/617a
14. C. Saint-Saëns: Eläinten karnevaali: 13. Joutsen
15. L. van Beethoven: Pianosonaatti no. 8 c-molli op. 13 – II. Adagio cantabile
16. L. van Beethoven: Pianokonsertto no. 5 Es-duuri op. 73 – II. Adagio un poco mosso
17. C. Debussy: Preludés / Book 1, L. 117: VIII. La fille aux cheveux de lin
18. C. Debussy: La plus que lente, L.121
19. J. S. Bach: Ranskalainen sarja no. 4 Es-duuri, BWV 815 – III. Sarabande
20. J. S. Bach (pianolle sov. E. Petri): Kantaatti BWV 208: Schafe können sicher weiden